

KUSTBON

Prenumerationspris: $\frac{1}{1}$ år Kr. 3:— $\frac{1}{2}$ " " 1:50	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Redaktör: Andreas Stahl , Riddaregatan 3, Reval. UTKOMMER ALLA ONSDAGAR	Utlandet: $\frac{1}{1}$ år Kr. 4:— $\frac{1}{2}$ " " 2:—
---	--	--

Riksdagsvalen

den 11, 12 och 13 maj

äro för svenskarne i Estland prøvodagar — examensdagar. Det gäller kampen för den svenska stammens fortbestånd eller undergång.

Svenskbygden samlas och sluter syskonring kring valurnorna. Då komma våra ö-och kustbor, då komma stadsbor, då kommer den ensamme vandraren, som i många år irrat bland främlingar härute, — då samlas alla och tala som en man, att de vilja bilda en syskonkedja för att värna den svenska befolkningens livsintressen i språkliga, kulturella, nationella och sociala frågor. Du svenske man och kvinna, **du är en länk i kedjan.** Alla, alla måste fullgöra sin plikt och komma och rösta på svenska kandidaterna i tysk — svenska valblocket — **Saksa-Rootsi valimisblokk.**

Må ingen svika och ådraga sig våra efterkommandes och alla svenskars dom

!!! ALLA MED !!!

Må Gud bevara den svenska folkstammen i Estland!

Framåt till seger!

Vilhelm Lundström 60 år.

I dag den 7 maj fyller den allsvenska rörelsens upphovsman Riksföreningens för svenskhetens bevarande i utlandet grundare, professor Vilhelm Lundström, 60 år.

Kustbons läsare såväl som hela den svenska världen vet, vilket storverk professor Vilh. Lundström utfört, ett livsverk, som icke nog kan uppskattas. Det är professor Vilh. Lundström man mest har att tacka för, att det andliga Sverige, som icke vet av politiska gränser, växt så stort som det nu är. Det är stora erövringar professor Vilh. Lundström gjort på detta område. Svenskarna i utlandet — deras antal torde icke understiga 3 miljoner — ha väl alltid varit svenskar, men förskingringen och andra omständigheter ha gjort att många, många gått förlorade för Sverige. Genom professor Lundströms livsverk har det svenska syskonbandet stärkts och den slumrande nationalkänslan hos tusenden väckts till liv. Riksföreningen, den stora centralen för svenskhetsarbetet, står i förbindelse med världens alla svenska kolonier, stödande och uppmuntrande dem och förseende dem med andlig mat. Moder Svas barn stå icke ensamma ute i världen. Man vårdar sig om dem, och det gör att moderlandet icke glömmas. Det är och förblir det kära föräldrahemmet. Bakom detta väldiga återföreningsarbete med moderlandet i andligt avseende står professor Vilh. Lundström, 60-

åringen, som kan blicka tillbaka på ett väl utfört arbete.

Vi estlands svenskarna i synnerhet stor anledning att känna oss tack samma mot professor Lundström. Vi ha legat honom kanske varmast om hjärtat, och vi veta, vad jubilaren har betytt för oss och vårt svenskhets- och kulturarbete.

I dag på professor Vilhelm Lundströms 60-årsdag gå tacksamma lyckönskningstankar till honom från tusenden ute i världen. Till den stora raden av de hyllande sälla sig även estlandssvenskarna och Kustbon.

Reval den 7 maj 1929.

N. B.

Vad varje väljare har att iakttaga.

Det är varje röstberättigad medborgares plikt, att den 11, 12 och 13 maj infinna sig hos närmaste valkommission för att där i den för ändamålet utsatta „vallådan“ nedsläppa sin valsedel. Det går så till, att alla röstberättigade av kommissionerna erhålla valsedlar. Av dessa utklippes den sedel, som man vill använda. Svenskarna måste naturligtvis klippa ut den sedel, på vilken det står skrivet Saksa-Rootsi valimisblokk. Förutom valsedlar erhålla alla ett personligt intyg (nimeline tunnistus). Med detta intyg och en utklippd valsedel går man till valkommissionen och uppvisar det omtalade intyget, som blivit hemskickat till alla väljare. Av kommissionen erhålles ett kuvert, i vilket man insätter valsedeln och sedan förseglar kuvertet, och stoppar det ned i lådan, och du har gjort din fosterländska plikt. Alla andra sedlar lämnas hemma och kunna uppbrännas. Sedeln måste vara snygg och ren.

Tysk-Svenska valblockets kandidatlista i Vik upptager 20 namn med Hans Pöhl, Mathias Westerblom och Joel Nyman i spetsen. Kandidatlistan i Harrien upptager 14 namn, med Niko-

laus Blees, Johannes Pöhl och Adam Srandberg i spetsen. I Reval står svenskarnas kandidat H. Pöhl på andra platsen, emedan första kandidaten, W. Hasselblatt, går in från Dorpat.

* * *

Låt ingen röst gå förlorad! Kom ihåg, att just din röst kan vara avgörande, ty "Många bäckar små, bilda en stor å!"

Giv akt!

Att försöka locka lättrogna svenska väljare, att rösta för sina partier, hava kolonisterna och arbetspartiet låtit trycka svensk översättning på sina valsedlar i Vik. Låt icke vilseleda dig. De rätta sedlarna Tysk-Svenska valblocket — Saksa-Rootsi valimisbloki nimemeri — hava icke någon svensk översättning, men där stå de bekanta svenska namnen, som anförts.

Redovisning för gåvor till Sv. St. Mikael församlingen.

Genom kyrkoherde David Froste, Västerhaninge: För sv. församlingen i Reval 300 kr. Till församlingens livets upprätthållande på Nargö 200 kr.

Bidrag till sv. pastors lön 1375 kr.

Genom komminister Harald Engström, Dals-Grinstad:

Insamling i Sverige till kyrkobygge på Nargö 250 kr.

50 ex. Barntidning för hem och söndagsskola för 1929 från Red. av „Kyrkan och barnen.“

15 ex. „Kyrkohistoria“ och 15 ex. „Kyrkokunskap“ för konfirmandundervisningen.

1 ex. Statistisk matrikel över sv. kyrkans prästerskap från boktr. Håkan Ohlsson, Lund. 20 ex. konfirmandbiblar från Sv. kyrkans Diakonistyrelses bokförlag. (Tidningarna och böckerna tillsammans, representerande ett värde av c:a 200 kr. Ett värdsamt och hjärtligt tack till alla givare!

Harald Engström, pastor.

Seismografen i Helsingfors registrerar stark jordbävning.

Den i morgontidningarna omnämnda starka jordbävningen som av seismograferna på olika orter

i Europa antecknade vid 4-tiden på 1 maj, har även framkallat reaktion i seismografen i Helsingfors. Denna apparat registrerade jordstöten kl. 17,43,48 på ett avstånd av ung. 3,700 kilometer från Helsingfors. Man förmodar med ledning härav att jordbävningen ägt rum i Ost-Turkestan. *Hbl.*

Vad är en amerikan?

Denna fråga besvaras av en amerikansk vetenskapsman Triples på följande sätt: Genomsnittsamrikanen består av följande delar: bil, skrivmaskin, reservoarpenna, telefon, radio, rakapparat, automatiskt paraply, tuggummi, stegräknare och guldplomber. Det enda, vari hans personlighet tar sig uttryck, är färgen på hans röst vid president eller kongressval och hans förklarlek för den eller den cocktailen.

Jojo, av sina egna skall man höra det. Om vetenskapsmannens uttalande också bara är en sanning med modifikation, är den ändå sorglig nog.

Äransgrunds fyrfartyg ut på sin station.

Sjöfarande härstädes förmena, att Äransgrunds fyrfartyg borde utgå till sin station, emedan den is som, numera finnes i denna del av Finska viken, består av lösa drivande mindre flak och stycken. Man anser, att sjöfarten på Helsingfors har behov av fyrfartyget därstädes. *Hbl.*

Vatikanen präglar egna mynt.

Från Rom telegraferas, att Vatikanen numera definitivt beslutat införa egna mynt. Två olika mynt komma att präglas, ett i guld på 20 lire och ett i silver på 5 lire. Dessa mynt komma att ha sin regelrätta kurs inom Vatikanstaden och kunna i de växelkontor, som där komma att upprättas, utväxlas mot främmande valutor. Inträdesavgifterna till museerna och priset på Vatikanens frimärken komma att beräknas efter de vaticanska mynten. Däremot komma alltjämt Vatikanens tjänstemän att erhålla sina avlöningar utbetalade i italienska lire, då man vill undvika besväret med det ständiga växlandet. En stor roll komma förmodligen mynten att spela för pilgrimerna, som säkerligen komma att förvärva dem som minnen av Rombesöket.

Letlands president till Stockholm i början av juni.

Stockholm, 3 maj. (F. N. B.) Lettiska presidentens officiella besök i Stockholm torde enligt Stockholms-Tidningen komma att infalla de första dagarna i juni. Konung Gustafs planerade officiella besök i Reval är enligt tidningen att vänta i början av augusti. Konungen torde komma att företaga färden till Reval ombord på pansarkryssaren Sverige, vilken kommer att eskorteras av en betydande del av den svenska flottan.

Birkas.

På Biakås avslutades kursen den 1 maj. Det hjärtliga förhållandet som rådde mellan lärare och elever gjorde avskedet både vackert och gripande. Rektor Danell, som nu tjänstgjort här i två månader, har i alla avseenden skött sina åligganden med bästa beröm, och vi hoppas att få se honom såsom ordinarie rektor under nästa skolår.

Magister Fraenki, som under två år pliktroget och framgångsrikt skött sin tjänst, tänker lämna Birkas för att fortsätta sina studier. Styrelsen beklagar, att denna avhållne undomslärare lämnar Birkas, och uttrycker till honom sin djupt kända tacksamhet.

— **Strutsjakt per bil** är något alldeles särdeles. Emellertid har en italiensk upptäcktsresande, greve P. Guerrini Malmignati varit med om detta nöje. Han berättar i veckans nummer av Hemmets Journal (nr 16) om ett två månaders besök hos beduininstammen Roudalla, samman med vilken han och hans hustru genomvandrade Hamadöken. Han fick se mycket intressant och spännande.

Svårt läge för Litauens jordbrukare.

50.000 bönder hotas av ruin.

Lantbruket i Litauen lär enligt landets officiella statistik befinna sig i ett katastrofalt läge, och icke mindre än 50.000 jordbrukare stå på ruinens brant. Regeringen har sett sig nödsakad att befria de hårdast pressade från erläggandet av under närmaste tid förfallande skatter, och åtgärder vidtagas för att på statens bekostnad utdela utsäde till 45.000 bönder.

Den första millionen nya Fordvagnar har nu tillverkats. En million uppnåddes den 4 februari, då sent på eftermiddagen modell A motorn N:o 1,000,000 utlöpte från monteringsbanan å Rouge-fabriken. Och nu rullar produktionen med stadigt växande fart mot andra millionen.

Skillnaden mellan detta resultat och ett visst annat rekord är stor. Det åtgick nämligen 7 år och 2 månader att tillverka den första millionen T-motorer, varemot en million A-motorer producerades på 15 månader.

Sv. St Mikalskyrkan.

Kristi Himmelfärdsdag: Högmässa kl. $\frac{1}{2}$ 11. 6 sönd. e. Påsk (2 Bönd): Högmässa kl. $\frac{1}{2}$ 11. Lördagen den 18 maj: Konfirmation kl. 11, vartill församlingens medlemmar, i synnerhet föräldrar och husbönder inbjudas varmt. Pingstdagen: Skriftermål och ungdomens första nattvardsgång i samband med högmässa och allmän nattvardsgång med början kl. 10. *H. Engström, pastor.*

K U N G Ö R E L S E.

P R Ä S T V A L

äger rum i Svensk-finska St. Mikaels-församlingen i Reval

Söndagen, den 12 maj d. å.

Valet börjar kl. 12 på dagen och pågår till kl. 2 e. m.
Vallokalerna: i Reval — Församlingssalen, Riddaregatan 9;
på Rågöarne — skolhuset på LILLA Rågö; .
på Nargö — skollokalen.

Vid valet ifrågakommer en kandidat, komminister HARALD ENGSTRÖM från Sverige. Vid valet äga alla av båda könen konfirmerade medlemmar, som fyllt 20 år, minst ett år stått i församlingens kyrkobok, erlagt sin kyrkoskatt för år 1928, och som icke berövats valrätten genom de lokala självstyrelseinstitutionerna, med rösträtt deltaga.

Å kyrkorådets vägnar:

H. Pöhl.
Ordförande.

D. Pettersson
Sekreterare.

Varje praktisk husfru
färgar sitt tyg, garn och kläder etc endast med
tygfärgerna „STAR“ i paket,

med vilka hon bra, billigt och med minsta möda kan färga hemma.

Vid varje paket finnes en provtråd, som talar för den inne-
liggande färgen, och varje husfru vet således på förhand, huru-
dan färg hon får.

Använd därför endast „STAR“ färger!

56 särskilda färger

Erhållas överallt.

Frimärken utbytas.

ESTNISKA FRIMÄRKEN

i satser på minst 100 st. önskas
i utbyte mot finska el. ev. andra
rekvirerade märken.

K. och P. Sternberg

Klostergatan 15 ÅBO, Finland.

FISKARE!

ANVÄNDER NI FÖR EDER BÅTMOTOR
INHEMSKT MOTORBRÄNSLE?
Om ej, så försök vår

TRAKTORBENSIN

(för fotogenmotorer)

DÄRIGENOM SPARAR NI PENGAR,
ty den är billig, kraftigare än
fotogen och därför ekonomisk.

Estländska Oljeskifferkonsortiet

(Svensk Konsession)

Tönismägi I. TALLINN Telefon 16

NORRKÖPINGS APOTEKÄRES MINERALVATTEN-AKTIEBOLAG

Grundat 1874
Sveriges äldsta Mineralvattenfabrik
Kontor o. Fabrik: Repslagareg. 31,
NORRKÖPING

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningskola

Tel. 771-08 Grevturegatan 13
(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt ur-
sål av Vadstenaspetsar. Motiv och Kragar. Be-
ställningar å linneutstyrlar. Order till landsorten
expedieras omgående.

SHELL

BENSIN OCH SMÖRJOLJOR

använder varje ekonomisk motorman
SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B

BILJETTER med tåg och båt i hela världen
SOVPLATSBILJETTER

Hjälp och råd vid PASSVISERINGAR RESGODS
FÖRSÄKRINGAR MYNTVÄXLING

A.-B. Nordisk Resebureau

Göteborg — Stockholm — Malmö

SVEABLANDNING

främsta plasten. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiefbolag, Gefle.

UPSALA-EKEBY AKTIEBOLAG

Telegramadress. Postadress. Telef. UPSALA
EKEBY UPSALA EKEBYBRUK Riks 90 Allm, 92
Kakelugnar, Öppna spisar Väggbeklädnads-
plattor Keramik, Mur- & Taktegel Glasera,
Fasadtegel Dräneringsrör.

Betald annonsplats

STORA HOTELLET, Linköping.

Innehavare: Fru JENNY KLINGBOM.
Post-, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet.
Linköping Intern. hotellcode. 38 rum med 50
bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.— kr. Dubbel,
rum fr. 10.— kr. Lunch fr. 2:50 kr. Middag ar
3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Ö.

Aktiefbolaget

GESTRIKLANDS YLLEFABRIK JÄRBO

Sporttyger, melerade Filtar,
Vadmal och Korderoj.
Goda kvalitéer och billiga priser.

Jönköpings stads och läns sparbank.

Stiftad 1831.
Huvuakontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
i Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Små-
lands Taberg.

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm
Riks 80 29.

A.-B. BJÖRKLUNDS

Nejlkeodlingar i Hammar, KRISTIANSTAD
Landets största specialodling i sitt slag:

NEJLIKOR

alla variationer erhållas hos varje blomster-
handlare i riket

SVEDALA

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul.
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stålgjutgods.

Aktiefbolaget Abjörn Anderson

Post- & Telegrafad. Rikstelefon:
SVEDALA, GIUTERJET. 52, 76, 203, 4, 608 183.

REPRESENTANT CARL JÖNSSON

Postkast 38 REVAL Telef. 1536

Första inhemska Försäkrings-Aktiefbolaget

EESTI LLOID

Reval, Långgatan (Pikk)11. Tel. 6-24 & 17-03

LIVFÖRSÄKRING

BRANDFÖRSÄKRING

TRANSPORTFÖRSÄKRING

OLYCKSFALLFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa
sig till över

☞ över hundra millioner cent. ☜

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

☞ Försäkra Edert liv och Eder ☜
☞ egendom medan tid är! ☜